

RIKSDAGENS SVAR 94/2004 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av folkhälsolagen, lagen om specialiserad sjukvård samt vissa andra lagar

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lagar om ändring av folkhälsolagen, lagen om specialiserad sjukvård samt vissa andra lagar (RP 77/2004 rd).

Beredning i utskott

Social- och hälsovårdsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (ShUB 13/2004 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att regeringen följer hur den nu godkända reformen påverkar primärvården och den preventiva vården i kommunerna och hur kommunerna avsätter resurser för dessa vårdkategorier efter reformen.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av folkhälsolagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i folkhälsolagen av den 28 januari 1972 (66/1972) 49 §, sådan den lyder i lagar 1219/2000 och 1216/2001, samt
fogas till lagen en ny 15 b § som följer:

15 b §

Hälsovårdscentralen skall ordna sin verksamhet så att en patient vardagar under tjänstetid omedelbart kan få kontakt med hälsovårdscentralen. En yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården skall göra en bedömning av vårdbehovet senast den tredje vardagen från det att patienten tog kontakt med hälsovårdscentralen, om inte bedömningen har kunnat göras första gången patienten tog kontakt. Vid specialiserad sjukvård som ges i samband med primärvård skall bedömningen av vårdbehovet inledas inom tre veckor från det att en remiss har kommit in till

verksamhetsenheten. Patienten skall dock omedelbart få brådskaande vård.

Vård som i samband med bedömningen av vårdbehovet har konstaterats vara medicinskt eller odontologiskt nödvändig skall med beaktande av patientens hälsotillstånd och sjukdomens sannolika förlopp ordnas inom skäligen tid, dock inom tre månader från det att vårdbehovet bedömdes. Denna längsta väntetid på tre månader kan överskridas med högst tre månader inom mun- och tandvård eller i specialiserad sjukvård som ges i samband med primärvård, om vården av medicinska, terapeutiska eller andra motsva-

rande motiverade skäl kan skjutas upp utan att patientens hälsotillstånd äventyras. Vid specialiserad sjukvård som ges i samband med primärvård skall sådan vård, som på grundval av en bedömning av vårdbehovet som gjorts inom mentalvårdsarbetet bland barn och unga konstaterats vara nödvändig, med beaktande av hur brådskande vården är, ordnas inom tre månader, om inte medicinska, terapeutiska eller andra motsvarande omständigheter kräver något annat.

Om hälsovårdscentralen inte själv kan ge vården inom de längsta väntetider som anges i 1 och 2 mom., skall den ordna vården genom att anskaffa den från någon annan serviceproducent i enlighet med 4 § i lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/1992).

Verksamhetsenheterna inom hälso- och sjukvården skall offentliggöra uppgifter om väntetider enligt 1 och 2 mom.

49 §

Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas om innehållet i och ordnandet av det mentalvårdsarbete som ingår i folkhälsoarbetet samt om verkställigheten av denna lag. För att trygga en jämlik tillgång till tjänsterna kan genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om när patienten bör bli undersökt och få vård samt om offentliggörandet av väntetider. Genom förordning av statsrådet bestäms om ersättningar och arvoden av statsmedel för i 14 § 2 mom. avsedda rättsmedicinska undersökningar som utförs vid en hälsovårdscentral.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2005.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av lagen om specialiserad sjukvård

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 1 december 1989 om specialiserad sjukvård (1062/1989) 10, 31 och 59 §, av dem 10 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1115/1998 och 993/2003 och 59 § sådan den lyder i lagarna 1220/2000 och 1217/2001, samt

fogas till lagen nya 31 a och 43 a § som följer:

10 §

Samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt ansvarar inom sitt område för att sådan specialiserad sjukvård som anges i denna lag ordnas på enhetliga medicinska och odontologiska grunder.

Samkommunen skall inom sitt område koordinera de specialiserade sjukvårdstjänsterna samt i samarbete med hälsovårdscentralerna planera och utveckla den specialiserade sjukvården så att folkhälsoarbetet och den specialiserade sjukvården bildar en funktionell helhet. Då samkommunen utför de uppgifter som ankommer på

den skall den dessutom samarbeta med kommunernas socialsektor så som en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna förutsätter.

Samkommunen skall tillhandahålla hälsovårdscentralerna inom sitt område sådana till den specialiserade sjukvården hörande tjänster som det inte är ändamålsenligt att hälsovårdscentralerna producerar samt ansvara för att utvecklandet styrs och kvaliteten övervakas i fråga om den laboratorieservice och diagnostiska avbildningsservice, medicinska rehabilitering

samt andra motsvarande specialtjänster som hälsovårdscentralerna tillhandahåller.

Dessutom skall samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt inom sitt område sörja för den forskning, utvecklingsverksamhet och utbildning som gäller dess uppgiftsområde samt för samordningen av informationssystemen. Samkommunen skall också sörja för att hälso- och sjukvårdspersonalen beroende på grundutbildningens längd, hur krävande arbetet är och befattningsbeskrivningen i tillräcklig utsträckning deltar i den kompletterande utbildning som ordnas för personalen. Social- och hälsovårdsministeriet kan vid behov meddela närmare föreskrifter om den kompletterande utbildningens innehåll, art och omfattning samt om ordnande, uppföljning och utvärdering av utbildningen.

31 §

Den som är i brådskande behov av sjukvård skall omedelbart ges den vård hans eller hennes hälsotillstånd förutsätter. För att någon skall kunna intas på ett sjukhus för sjukvård förutsätts i övrigt en på läkar- eller tandläkarundersökning grundad remiss.

Samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt svarar för att behovet av både brådskande och på remiss grundad vård bedöms och att vården ordnas på enhetliga medicinska eller odontologiska grunder.

Bedömningen av vårdbehovet skall inledas inom tre veckor från det att remissen anlände till ett sjukhus eller någon annan verksamhetsenhet i sjukvårdsdistriktet. Vård som på basis av bedömningen av vårdbehovet konstaterats vara medicinskt eller odontologiskt nödvändig skall med beaktande av hur brådskande vården är ordnas och inledas inom skälig tid, dock inom sex månader från det att vårdbehovet bedömdes. Vård som på basis av en bedömning av vårdbehovet som gjorts inom mentalvårdsarbetet bland barn och unga konstaterats vara nödvändig skall med beaktande av hur brådskande vården är ordnas inom tre månader, om inte medicinska, terapeutiska eller andra motsvarande omständigheter kräver något annat.

Om samkommunen inte själv kan ge vård i enlighet med 1 och 3 mom., skall den anskaffa vården från någon annan serviceproducent i enlighet med 4 § i lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården.

Om det är ändamålsenligast att vården av en sjukdom eller behandlingen av ett symptom som konstaterats hos en person ges vid en hälsovårdscentral, skall patienten hänvisas till hälsovårdscentralen i fråga för fortsatt vård och hälsovårdscentralen ges nödvändiga vårdanvisningar.

Verksamhetsenheterna inom hälso- och sjukvården skall offentliggöra uppgifter om väntetider enligt 3 mom.

31 a §

Om samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt inte inom föreskrivna längsta väntetider kan ordna sådan vård som avses i 31 § i Finland, skall den på patientens begäran ge denne förhandstillstånd att på bekostnad av samkommunen söka vård i medlemsstaterna inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller Schweiz. När förhandstillstånd beviljas skall patientens aktuella hälsotillstånd och sjukdomens sannolika förlopp beaktas.

Ändring i beslut om förhandstillstånd som fattas av samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt kan sökas så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

43 a §

För kostnaderna för vård som samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt på basis av 31 § 4 mom. eller 31 a § 1 mom. anskaffat från någon annan serviceproducent är patientens hemkommun skyldig att betala ersättning till sjukvårdsdistriktet i enlighet med en fastställd debiteringstaxa, om inte alla medlemskommuner i sjukvårdsdistriktet har kommit överens om något annat.

59 §

Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas om innehållet i och ordnandet av mentalvårdsarbetet samt om verkställigheten av denna lag. För att trygga en jämlik tillgång till tjänsterna kan genom förordning av

statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om när patienten bör bli undersökt och få vård, offentliggörandet av väntetider, samordning av hälso- och sjukvårdstjänster samt regionalt samarbete. Genom förordning av statsrådet bestäms om ersättningar och arvoden av statsmedel för rättsmedicinska undersökningar som utförs vid en

verksamhetsenhet inom en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2005.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av lagen om patientens ställning och rättigheter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 17 augusti 1992 om patientens ställning och rättigheter (785/1992) 4 §
1 mom. samt
fogas till lagen en ny 4 a § som följer:

4 §

Intagning för vård

Patienten skall meddelas en tidpunkt när han eller hon får vård. Om tidpunkten ändras, skall patienten omedelbart meddelas en ny tidpunkt och orsaken till ändringen. I folkhälsolagen och lagen om specialiserad sjukvård föreskrivs särskilt om intagning för vård och om ordnande av vård vid enheter för folkhälsoarbete och specialiserad sjukvård.

4 a §

Plan för undersökning, vård eller medicinsk rehabilitering

Inom hälso- och sjukvården skall vid behov utarbetas en plan för undersökning, vård och medicinsk rehabilitering eller någon annan motsvarande plan. Av planen skall framgå hur och enligt vilken tidtabell vården av patienten ordnas. Planen skall utarbetas i samförstånd med patienten, dennes anhöriga eller närstående eller lagliga företrädare. Beträffande innehållet i planen och delaktiga i ärendet gäller dessutom vad som föreskrivs särskilt om dem.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2005.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av 9 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 3 augusti 1992 om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992)
9 § som följer:

9 §

Specialpoliklinikavgift

Vid sjukhus som drivs av samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt kan specialpoliklinikverksamhet ordnas vardagar efter klockan 16.00 samt lördagar och söndagar. På avgifter som tas ut för undersökningar och vård i samband med specialpoliklinikverksamheten tillämpas inte 2 § 2 mom. eller 6, 6 a och 11 §.

Användningen av specialpolikliniktjänster skall bygga på att den som använder en tjänst själv frivilligt har sökt sig till polikliniken för undersökning eller vård och på att patienten är medveten om specialpoliklinikens avgiftspraxis. Patienten skall om han eller hon så önskar ha möjlighet att på basis av lagen om specialiserad sjukvård få sådan vård som sjukvårdsdistriktet ansvarar för att anordna så att avgiften i stället för enligt denna paragraf bestäms i enlig-

het med andra bestämmelser i denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser vid behov utfärdas om ordnandet av specialpoliklinikverksamhet och innehållet i den.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2005.

Utan hinder av 9 § i denna lag kan patienter med länsstyrelsens tillstånd vårdas fram till den 29 februari 2008 förutom i sådan specialpoliklinikverksamhet som avses i nämnda paragraf också i en specialavgiftsklass enligt 9 § sådan den lydde vid denna lags ikraftträdande. I fråga om avgifter som tas ut hos patienter som vårdas i en specialavgiftsklass tillämpas de bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 15 juni 2004
